

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

(для студентів 4 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки – «Туризм»)

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання туристської діяльності» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання напрямку підготовки – «Туризм»). / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Т. А. Коляда; – Х.: ХНАМГ, 2011. – 26 с.

Укладач: Т. А. Коляда

Рецензент: канд. юрид. наук, доцент О. В. Харитонов

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності,
протокол № 6 від 24 березня 2011 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет і місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями та темами.....	11
2.4. План лекційного курсу.....	13
2.5. Плани семінарських (практичних) занять.....	14
2.6. Індивідуальне навчальне завдання.....	18
2.7. Самостійна робота студентів.....	20
2.8. Контрольні запитання для самоперевірки.....	20
2.9. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	23
2.10. Рекомендована література.....	24

ВСТУП

Однією з найбільш прибуткових галузей економіки в світі є туристська діяльність. Її цілком справедливо називають «феноменом ХХ століття», для багатьох країн вона є джерелом отримання прибутку, що стимулює економічний розвиток.

Географічне розташування України, помірний клімат, багатство історико-культурного фонду об'єктивно створюють умови для широкого розвитку туристської діяльності. Тільки недавно в Україні зробили висновок про доцільність розвитку туризму не тільки як джерела поповнення бюджетів різних рівнів, а й як своєрідної візитної картки в світі. Цілком зрозуміло, що досягти відчутних результатів у туристській діяльності можливо лише за її правового забезпечення.

Розпочинаючи вивчення даного курсу, необхідно мати на увазі, що предмет «Правове регулювання туристської діяльності» тісно пов'язаний з іншими юридичними дисциплінами: цивільне право, господарське право, міжнародне право, митне право, трудове право.

Вивчення дисципліни «Правове регулювання туристської діяльності» у вищих навчальних закладах має важливе значення в загальній системі підготовки майбутніх спеціалістів. Цей предмет розвиває загальну правову культуру, дає глибокі знання прикладного характеру, які стануть у нагоді кожному фахівцю у галузі туризму.

Програма навчальної дисципліни складена на основі:

- СВО ХНАМГ: ОКХ бакалавра напряму підготовки 0502–«Туризм» спеціальностей 6.050400 - „Готельне господарство”, „Туризм” 2004 р.;
- СВО ХНАМГ: ОПП підготовки бакалавра напряму 0504–«Туризм» за спеціальностями 6.050400 - „Готельне господарство”, „Туризм” 2004 р.
- СВО ХНАМГ: Навчальні плани підготовки бакалавра напряму підготовки 0504–«Туризм» за спеціальностями 6.050400 - „Готельне господарство”, „Туризм” 2004 р.

Програма ухвалена на засіданні кафедри правового забезпечення господарської діяльності ХНАМГ (протокол № 6 від 24.03.2011 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальну дисципліну «Правове регулювання туристської діяльності» віднесено до групи нормативних дисциплін напряму підготовки бакалавра–«Туризм» заочної форми навчання. Програму навчальної дисципліни розроблено у відповідності до вимог галузевого стандарту вищої освіти на базі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра. Враховано рекомендації положень Болонської декларації щодо кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета вивчення: формування у майбутніх бакалаврів навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин у сфері туризму. Знання та вміння аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують надання готельних, ресторанних та санаторно-курортних послуг.

Завдання вивчення: вміння застосовувати набуті теоретичні знання у сфері виробничої або соціальної діяльності та при вирішенні практичних питань та конкретних професійних ситуацій у сфері туризму.

Предмет вивчення у дисципліні: сукупність правовідносин, що виникають у сфері туризму.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Правознавство	Основи менеджменту Туристичні ресурси України

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1 **ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ**

ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

(2,5 / 90)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Правове регулювання відносин у сфері туризму.

1. Законодавчі акти в сфері туризму.
2. Цивільно-правові зобов'язання та договори.
3. Правовий режим міжнародної туристичної діяльності. Міжнародні нормативні акти.
4. Регламентация міжнародної туристської діяльності у законодавстві України.
5. Порядок оформлення виїзду українських громадян за кордон.

ЗМ 1.2. Підприємницьке право

1. Поняття та види підприємницької діяльності в галузі туризму.
2. Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.
3. Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.
4. Юридична відповідальність за порушення у сфері підприємницької діяльності.
5. Захист прав суб'єктів підприємницької діяльності.
6. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
Репродуктивний рівень: Застосовувати знання у сфері виробничої або соціальної діяльності	Виробнича, Соціально-виробнича	Організаційна, управлінська
Алгоритмічний рівень: Здійснювати законодавче забезпечення планування, проводити аналіз документів галузі і конкретного підприємства щодо їх відповідності положенням норм права.	Виробнича, Соціально-виробнича	Організаційна, управлінська

1	2	3
Евристичний рівень: Враховувати правові засади при здійсненні діяльності у сфері туризму, приймати оптимальні економіко-правові рішення.	Виробнича, Соціально-виробнича	Організаційна, управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Вахмистров В.П., Вахмистрова С.И. Правовое обеспечение туризма: Учебное пособие.-С.-П.,2005.
2. Правовое обеспечение международного туризма: Учебно-практическое пособие.-К.,2004.
3. Туристична діяльність в Україні: нормативно-правове регулювання.-К.,2006.
4. Нормативно-правові акти України з питань туризму.-К.,2004.
5. Коляда Т.А. Правове регулювання туристської діяльності: Навчальний посібник.-Х.:ХНАМГ.-2008.-190 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мета вивчення: формування у майбутніх бакалаврів навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин у сфері туризму. Знання та вміння аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують надання готельних, ресторанних та санаторно-курортних послуг.

Предмет дисципліни: сукупність правовідносин у сфері туризму.

Змістові модулі: правове регулювання відносин у сфері туризму.
Підприємницьке право.

ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Цель изучения: формирование у будущих бакалавров навыков овладения совокупностью знаний из правового регулирования отношений в сфере туризма. Знания и умение анализировать нормативно-правовые акты, которые

регламентируют предоставление гостиничных ресторанных и санаторно-курортных услуг.

Предмет дисциплин: совокупность правоотношений в сфере туризма

Модули содержания: правовое регулирование отношений в сфере туризма.

Предпринимательское право.

LEGAL REGULATION OF TOURIST ACTIVITY

The studying purpose: formation at the future bachelors of skills of mastering by set of knowledge from legal regulation of relations in tourism sphere. Knowledge and ability to analyze regulatory legal acts which regulate granting of hotel restaurant and sanatorium services.

Subject of disciplines: set of legal relations in tourism sphere

Maintenance modules: legal regulation of relations in tourism sphere. The enterprise right.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура робочої програми навчальної дисципліни
«Правове регулювання туристської діяльності» наведена в таблиці:

Характеристика дисципліни: підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних до ECTS -2,5 у тому числі: модулів-1; змістових модулів -2; самостійна робота – 80 годин.	Напрямок підготовки: 0504 “Туризм”. Освітньо- кваліфікаційний рівень: бакалавр	Нормативна Рік підготовки: 4. Семестр: 7.
Кількість годин: усього -90 годин; за змістовими модулями: ЗМ 1.1. – 45 годин; ЗМ 1.2. – 45 годин.		Лекції: кількість годин -4. Практичні заняття: кількість годин – 6. Самостійна робота: кількість годин - 80.
		Вид контролю: залік.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних (лекційних та практичних) занять. Особливе значення в процесі вивчення і закріплення знань відіграє самостійна робота студентів.

Зазначені види занять розроблені у відповідності до положень Болонської декларації.

2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів

«Правове регулювання туристської діяльності» є нормативною навчальною дисципліною.

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни:

Вивченню дисципліни передують дисципліни «Правознавство» яка сприяє формуванню правової культури та вмінню користуватися нормативно-правовими актами.

В результаті вивчення дисципліни студенту необхідно

- знати:

* нормативно-правові акти, що регулюють відносини в сфері туризму;

- * види та порядок укладення та підстави розірвання договорів в сфері туристської діяльності;
- * порядок оформлення документів для виїзду за кордон;
- * туристські формальності;
- * порядок державної реєстрації юридичних та фізичних осіб - підприємців;
- * ліцензування туристської діяльності;
- * відповідальність за порушення в сфері підприємницької діяльності;
- * правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

- вміти:

- * приймати обґрунтовані рішення у сфері управління, організації туризму;
- * застосовувати набуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань та конкретних професійних ситуацій у сфері туризму.

Розподіл обсягу навчальної роботи студента денної форми навчання

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)– «Туризм»	Всього, кредит / годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практик., семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
ТУР	2,5/90	7	10	4	6	-	80	10	-	-	-	7

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Правове регулювання туристської діяльності» студент має ознайомитись з програмою дисципліни, з її структурою, змістом і змістом кожного змістового модуля, формами і методами навчання, з усіма видами і методами контролю знань, методикою їх оцінювання.

Тематичний план Навчальної дисципліни складається з одного модуля, який логічно пов'язує два змістових модуля, кожен з яких у свою чергу,

об'єднує в собі відносно окремих самостійний блок дисципліни, що логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, індивідуальна науково-дослідна робота в формі виконання контрольної роботи, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

2.3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Назва теми	Перелік питань
1	2
Модуль 1. Правове регулювання туристської діяльності	
3.М.1.1. Правове регулювання відносин у сфері туризму.	
Тема 1. Законодавчі акти в сфері туризму.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державне регулювання туристської діяльності. 2. Правовий статус державних органів по регулюванню туризму в Україні. 3. Класифікація нормативно-правових актів, які регламентують діяльність у сфері туризму. 4. Програми розвитку туризму в Україні.
Тема 2. Цивільно-правові зобов'язання та договори.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цивільно-правове зобов'язання: поняття, підстави виникнення, сторони. 2. Припинення зобов'язання, відповідальність за невиконання зобов'язань. 3. Загальні положення про договір. 4. Особливості укладення деяких видів договорів.
Тема 3. Правовий режим міжнародної туристичної діяльності. Міжнародні нормативні акти.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародно-правове регулювання туристської діяльності: класифікація нормативно-правових актів. 2. Поняття, зміст та особливості туристських формальностей. 3. Правовий статус міжнародних організацій в галузі туризму.
Тема 4. Регламентація міжнародної туристської діяльності у законодавстві України.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні стандарти туристсько-екскурсійних послуг та обслуговування. 2. Міжнародне співробітництво в галузі туризму. 3. Загальна характеристика Закону України «Про міжнародні договори України»

1	2
Тема 5. Порядок оформлення виїзду українських громадян за кордон.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок оформлення документів для виїзду громадян України за кордон. 2. Обмеження щодо виїзду за кордон громадян України. 3. Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення. 4. Проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України.
ЗМ 1.2. Підприємницьке право.	
Тема 6. Поняття та види підприємницької діяльності в галузі туризму.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державне регулювання підприємництва. 2. Поняття та види підприємницької діяльності. 3. Ознаки підприємницької діяльності. 4. Суб'єкти підприємницької діяльності.
Тема 7. Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності. 2. Контроль за додержанням ліцензійних умов. 3. Методика розрахунку обсягів туристичної діяльності.
Тема 8. Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державна реєстрація юридичних та фізичних осіб – підприємців. 2. Ліцензування туристичної діяльності. 3. Сертифікація у сфері туристичної діяльності. 4. Стандартизація у сфері туристичної діяльності.
Тема 9. Юридична відповідальність за порушення у сфері підприємницької діяльності.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види юридичної відповідальності. 2. Господарсько-правова відповідальність. 3. Цивільно-правова відповідальність.
Тема 10. Захист прав суб'єктів підприємницької діяльності.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конфлікти між туристичною фірмою та споживачем туристичних послуг. 2. Захист прав споживачів у галузі туризму. 3. Правоохоронні органи як суб'єкт захисту прав туриста та турфірми.
Тема 11. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види зовнішньоекономічної діяльності. 2. Система нормативно-правових актів про зовнішньоекономічну діяльність. 3. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. 4. Правовий режим зовнішньоекономічної діяльності. 5. Зовнішньоекономічний договір.

**Розподіл часу за модулями і змістовими модулями
та форми навчальної роботи студента заочної форми навчання**

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	2/72	4	6	-	80
ЗМ 1.1. Правове регулювання відносин у сфері туризму	1/36	2	3	-	40
ЗМ 1.2. Підприємницьке право	1/36	2	3	-	40

2.4. План лекційного курсу

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	ТУР
ЗМ 1.1. Правове регулювання відносин у сфері туризму	2
1. Законодавчі акти в сфері туризму.	2
2. Цивільно-правові зобов'язання та договори.	-
3. Правовий режим міжнародної туристичної діяльності. Міжнародні нормативні акти.	-
4. Регламентация міжнародної туристської діяльності у законодавстві України.	-
5. Порядок оформлення виїзду українських громадян за кордон.	-
ЗМ 1.2. Підприємницьке право	2
1. Поняття і види підприємницької діяльності в галузі туризму.	-
2. Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.	-
3. Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.	2
4. Юридична відповідальність за порушення у сфері підприємницької діяльності.	-
5. Захист прав суб'єктів підприємницької діяльності.	-
6. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	-
РАЗОМ	4

2.5. Плани практичних (семінарських) занять

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	ТУР
ЗМ 1.1. Правове регулювання відносин у сфері туризму	3
1. Законодавчі акти в сфері туризму.	-
2. Цивільно-правові зобов'язання та договори.	2
3. Правовий режим міжнародної туристичної діяльності. Міжнародні нормативні акти.	-
4. Регламентація міжнародної туристської діяльності у законодавстві України.	-
5. Порядок оформлення виїзду українських громадян за кордон.	1
ЗМ 1.2. Підприємницьке право	3
1. Поняття і види підприємницької діяльності в галузі туризму.	-
2. Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.	-
3. Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.	-
4. Юридична відповідальність за порушення у сфері підприємницької діяльності.	1
5. Захист прав суб'єктів підприємницької діяльності.	2
6. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	-
РАЗОМ	6

Тема 1. Законодавчі акти в сфері туризму.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Поняття туристичної діяльності держави.
2. Правовідносини, що виникають при здійсненні туристичної діяльності.
3. Суб'єкти правовідносин, що виникають при здійсненні туристичної діяльності.
4. Повноваження Верховної ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування в галузі туризму.
5. Повноваження Кабінету Міністрів України в галузі туризму.
6. Повноваження центральних органів виконавчої влади в галузі туризму.

7. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих держаних адміністрацій, виконавчих органів місцевого самоврядування в галузі туризму.

8. Державна програма розвитку туризму.

Тема 2. Цивільно-правові зобов'язання та договори.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Яким є зміст поняття «зобов'язання»?
2. Назвіть підстави виникнення зобов'язань.
3. У який спосіб забезпечується виконання зобов'язань?
4. За наявності яких підстав можуть припинятися зобов'язання?
5. На яких засадах мають виконуватись зобов'язання?
6. Поняття, сторони, зміст цивільно-правових договорів.
7. В чому полягає специфіка укладення деяких видів договорів?

Тема 3. Правовий режим міжнародної туристичної діяльності. Міжнародні нормативні акти.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Розкрити поняття «інститут міжнародного туристського права». Які норми входять до його складу?
2. Дайте загальну характеристику основним нормативним документам в галузі міжнародного туризму.
3. Які нормативно-правові акти складають правову базу регламентації туристських формальностей?
4. Розкрити поняття «туристські формальності».
5. Яких туристських формальностей необхідно дотримуватися при перетинанні державного кордону?
6. У чому полягає специфіка приписів щодо паспортних формальностей?
7. Дайте загальну характеристику правового статусу міжнародних туристських організацій.
8. Правовий статус Всесвітньої туристської організації.

Тема 4. Регламентация міжнародної туристської діяльності у законодавстві України.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Міжнародні стандарти туристсько-екскурсійних послуг та обслуговування.
2. Міжнародне співробітництво в галузі туризму.
3. Основні положення Закону України «Про міжнародні договори України»

Тема 5. Порядок оформлення виїзду українських громадян за кордон.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Який загальний порядок оформлення документів для виїзду громадян України за кордон?
2. Назвіть обмеження щодо виїзду за кордон громадян України.
3. Який порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення?
4. Як проводяться туристські подорожі з учнівською і студентською молоддю України?

Тема 6. Поняття та види підприємницької діяльності в галузі туризму.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Як здійснюється державне регулювання підприємництва?
2. Дайте поняття підприємницької діяльності та назвіть її види.
3. Які вам відомі ознаки підприємницької діяльності?
4. Охарактеризуйте суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 7. Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Назвіть та охарактеризуйте основні ліцензійні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності.
2. Які органи здійснюють контроль за додержанням ліцензійних умов?
3. Як відбувається здійснення контролю за додержанням ліцензійних умов?

Тема 8. Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Правові засади ліцензування туристської діяльності.
2. Державна реєстрація юридичних та фізичних осіб – підприємців.
3. Основні поняття, що застосовуються в законодавстві про ліцензування.
4. Особливості ліцензування туроператорської і турагентської діяльності.
5. Дайте характеристику системи чинних стандартів в галузі туризму.
6. Порядок сертифікації турагентської та туроператорської діяльності.

Тема 9. Юридична відповідальність за порушення у сфері підприємницької діяльності.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Дайте поняття юридичної відповідальності та назвіть і охарактеризуйте її види.
2. Особливості господарсько-правової відповідальності.
3. Особливості цивільно-правової відповідальності.

Тема 10. Захист прав суб'єктів підприємницької діяльності.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Захист прав споживачів у галузі туризму.
2. Правоохоронні органи як суб'єкт захисту прав туриста та турфірми.
3. Порядок урегулювання конфліктів між туристичною фірмою та споживачем туристичних послуг.

Тема 11. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Запитання для розгляду на практичному (семінарському) занятті:

1. Розкрийте поняття зовнішньоекономічної діяльності.
2. За допомогою яких нормативно-правових актів забезпечується правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
3. За якими критеріями і на які види можна класифікувати зовнішньоекономічну діяльність.

4. Які обмеження встановлені законом щодо певних видів зовнішньоекономічної діяльності? Яка мета таких обмежень?
5. Які категорії осіб можуть бути суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності?

2.6. Індивідуальні завдання:

Мета контрольної роботи полягає в тому, щоб допомогти слухачам у вивченні курсу «Правове регулювання туристської діяльності», а також в перевірці засвоєння ними певного матеріалу, вміння самостійно аналізувати конкретну ситуацію і правильно застосовувати діюче законодавство.

Контрольна робота повинна бути виконана за одним із варіантів.

Остання цифра залікової книжки студента відповідає номеру варіанта, тобто:

1 - перший варіант; 2 - другий варіант; 3 - третій варіант; 0 - десятий варіант.

Заміна варіантів не допускається.

Студенти, насамперед, повинні ознайомитись із запропонованим матеріалом, враховуючи вказівки для самостійного вивчення курсу «Правове регулювання туристської діяльності».

Починаючи працювати над завданнями, треба передусім уважно вивчити відповідний матеріал в навчальній літературі, ознайомитися з відповідними нормативними актами.

Завдання повинні уявляти собою розгорнуту і обґрунтовану відповідь на поставлені запитання, повинні містити посилання на відповідні нормативні акти, їх назву, ким і коли прийняті, де надруковані.

Наприкінці контрольної необхідно розмістити список використаної літератури.

Загальний обсяг роботи повинен становити 20-24 аркушів.

ВАРІАНТ 1.

1. Манільська декларація з мирового туризму. Її основні положення і значення для розвитку туристичної галузі у світі.
2. Паспортні формальності.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 2.

1. Основні положення статуту ВТО.
2. Візові формальності.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 3.

1. Гаагзьська декларація з туризму. Її основні положення і значення для розвитку туристичної галузі у світі.
2. Митні та валютні формальності.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 4.

1. Балійська декларація з туризму. Її основні положення і значення для розвитку туристичної галузі у світі.
2. Санітарні формальності.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 5.

1. Осацька декларація тисячоліття. Її основні положення і значення для розвитку туристичної галузі у світі.
2. Страхування туристів при здійсненні туристичних поїздок.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 6.

1. Сеульська декларація «Мир та туризм».
2. Безпека в галузі туризму.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 7.

1. Документ Акапулько.
2. Фінансове забезпечення відповідальності туроператора та турагента.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 8.

1. Хартія туризма. Кодекс туриста.

2. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 9.

1. Міжнародні організації в галузі туризму.
2. Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

ВАРІАНТ 10.

1. Монреальська декларація «К гуманному и соціальному виденню туризма»
2. Сертифікація та стандартизація у сфері туристичної діяльності.
3. Підготувати зразки документів та опис, що подаються для проведення державної реєстрації туроператора та для отримання ліцензії на туроператорську діяльність.

2.7. Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
ЗМ 1.1. Правове регулювання відносин у сфері туризму.	40	
1.Огляд основної та додаткової літератури	20	Конспект
2.Підготовка пакету документів для реєстрації турпідприємства	10	Пакет документів
3.Написання контрольної роботи	5	Відповіді у зошиті для контрольних робіт
4.Підготовка до тестування	5	Конспект
ЗМ 1.2. Підприємницьке право	40	
1.Огляд основної та додаткової літератури	20	Конспект
2.Підготовка пакету документів для отримання ліцензії	10	Пакет документів
3.Підготовка рефератів	5	Відповіді у зошиті для контрольних робіт
4.Підготовка до поточного тестування	5	Конспект
РАЗОМ	80	

2.8. Контрольні запитання для самоперевірки:

1. Поняття туристичної діяльності держави.
2. Правовідносини, що виникають при здійсненні туристичної діяльності.
3. Суб'єкти правовідносин, що виникають при здійсненні туристичної діяльності.

4. Загальна характеристика органів, що здійснюють регулювання в галузі туризму.
5. Повноваження Верховної ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування в галузі туризму.
6. Повноваження Кабінету Міністрів України в галузі туризму.
7. Повноваження центральних органів виконавчої влади в галузі туризму.
8. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих держаних адміністрацій, виконавчих органів місцевого самоврядування в галузі туризму.
9. Міністерство культури і туризму України: склад, повноваження, права та обов'язки
10. Державна програма розвитку туризму.
11. Яким є зміст поняття «зобов'язання»?
12. Назвіть підстави виникнення зобов'язань.
13. У який спосіб забезпечується виконання зобов'язань?
14. За наявності яких підстав можуть припинятися зобов'язання?
15. На яких засадах мають виконуватись зобов'язання?
16. Поняття, сторони, зміст цивільно-правових договорів.
17. В чому полягає специфіка укладення деяких видів договорів?
18. Розкрити поняття «інститут міжнародного туристського права». Які норми входять до його складу?
19. Дайте загальну характеристику основним нормативним документам в галузі міжнародного туризму.
20. Міжнародні договори України в галузі туризму. Участь України в міжнародних туристичних організаціях.
21. Загальна характеристика Закону України «Про міжнародні договори України».
22. Які нормативно-правові акти складають правову базу регламентації туристських формальностей?
23. Розкрити поняття «туристські формальності».
24. Яких туристських формальностей необхідно дотримуватися при перетинанні державного кордону?

25. У чому полягає специфіка приписів щодо паспортних формальностей?
26. Дайте загальну характеристику правового статусу міжнародних туристських організацій.
27. Правовий статус Всесвітньої туристської організації.
28. Міжнародні стандарти туристсько-екскурсійних послуг та обслуговування.
29. Міжнародне співробітництво в галузі туризму.
30. Основні положення Закону України «Про міжнародні договори України»
31. Який загальний порядок оформлення документів для виїзду громадян України за кордон?
32. Назвіть обмеження щодо виїзду за кордон громадян України.
33. Який порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення?
34. Як проводяться туристські подорожі з учнівською і студентською молоддю України?
35. Страхування туристів при здійсненні туристичних поїздок. Особливості укладення договору страхування. Істотні умови.
36. Як здійснюється державне регулювання підприємництва?
37. Дайте поняття підприємницької діяльності та назвіть її види.
38. Які вам відомі ознаки підприємницької діяльності?
39. Охарактеризуйте суб'єктів підприємницької діяльності.
40. Назвіть та охарактеризуйте основні ліцензійні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності.
41. Які органи здійснюють контроль за додержанням ліцензійних умов?
42. Як відбувається здійснення контролю за додержанням ліцензійних умов?
43. Правові засади ліцензування туристської діяльності.
44. Державна реєстрація юридичних та фізичних осіб – підприємців.
45. Основні поняття, що застосовуються в законодавстві про ліцензування.
46. Особливості ліцензування туроператорської і турагентської діяльності.
47. Дайте характеристику системи чинних стандартів в галузі туризму.

48. Порядок сертифікації турагентської та туроператорської діяльності
49. Дайте поняття юридичної відповідальності та назвіть і охарактеризуйте її види.
50. Особливості господарсько-правової відповідальності.
51. Особливості цивільно-правової відповідальності.
52. Захист прав споживачів у галузі туризму.
53. Правоохоронні органи як суб'єкт захисту прав туриста та турфірми.
54. Порядок урегулювання конфліктів між туристичною фірмою та споживачем туристичних послуг.
55. Розкрийте поняття зовнішньоекономічної діяльності.
56. За допомогою яких нормативно-правових актів забезпечується правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
57. За якими критеріями і на які види можна класифікувати зовнішньоекономічну діяльність.
58. У яких формах може здійснюватися зовнішньоекономічна діяльність.
59. Які обмеження встановлені законом щодо певних видів зовнішньоекономічної діяльності? Яка мета таких обмежень?
60. Які категорії осіб можуть бути суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності?

2.9 Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Тестування	10
Індивідуальні завдання	10
ЗМ 1.2. Тестування	10
Індивідуальні завдання	10
Підсумковий контроль з МОДУЛЕМ 1	
Контрольна робота	30
Письмовий залік	30
Усього за модулем 1	100%

2.10. Рекомендована література:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996.-№ 30.-Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України// Відомості Верховної Ради України. - 2003.-№ №40-44, Ст. 356.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради. - 2003. - № 18, 19-20, 21-22.-С. 144.
4. Закон України «Про туризм»// Відомості Верховної Ради України .- 1995.-№ 31.-Ст. 241.
5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»// Відомості Верховної Ради України .- 1991.-№ 29.-Ст. 377.
6. Закон України «Про міжнародні договори України»// Відомості Верховної Ради України .- 2004.-№ 50.-Ст. 540.
7. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України»
8. Державна програма розвитку туризму на 2002-2010 роки. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 року № 583.
9. Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 р. № 1251.
10. Основні напрями розвитку туризму в Україні до 2010 року. Затверджено Указом Президента України від 10 серпня 1999 року № 973/99.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Правознавство: Підручник/ За заг. ред. В.В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 752 с.
2. Гнатюк М.Р. Закон України «Про туризм»: постатейний коментар.- К.:Видавничий Дім «Ін Юре»,2006.-196 с.
3. Фурса С.Я. Поїздки за кордон: працевлаштування, туризм, візові документи.-К.,2006.-97 с.

4. Правовое обеспечение международного туризма: Учебно-практическое пособие. - К.: 2004.
5. Туристична діяльність в Україні: нормативно-правове регулювання. - К.:2006.
6. Коляда Т.А. Правове регулювання туристської діяльності: Навчальний посібник.-Х.:ХНАМГ.-2008.-190 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни
«Правове регулювання туристської діяльності» (для студентів
4 курсу заочної форми навчання напряму підготовки – «Туризм»).

Укладач: **КОЛЯДА** Тетяна Анатоліївна

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *І. О. Храпко*

План 2011, поз. 373 Р

Підп. до друку 01.06.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,9

Зам. № 7261

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №4064 від 12.05.2011 р.